

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UPRAVLJANJE ZAVAROVANIH OBMOČIJ

Predlogi izboljšav

Foto:
PŠJ

Parki - delo z naravo ali delo z ljudmi?

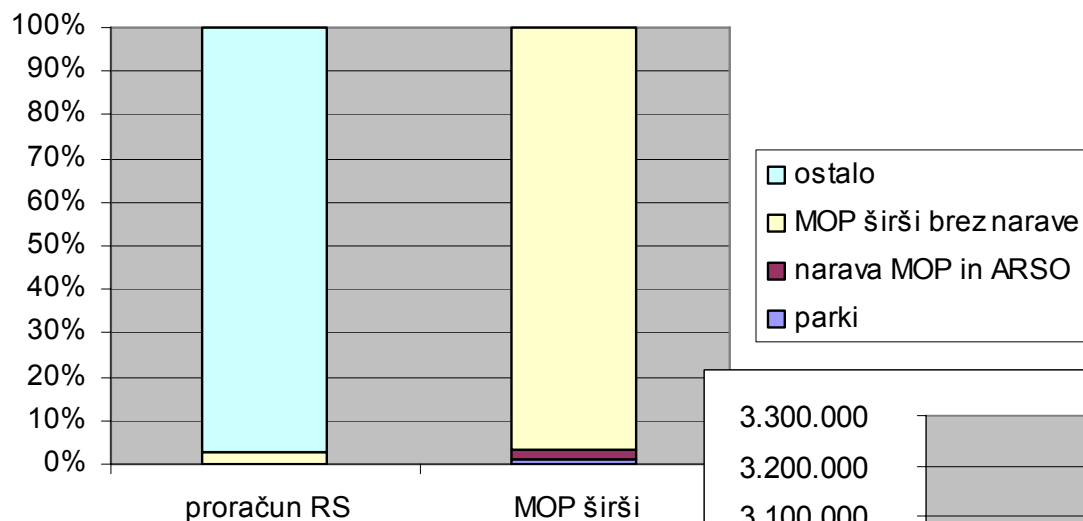

Cilji in usmeritve upravljanja zavarovanih območij po NPVO

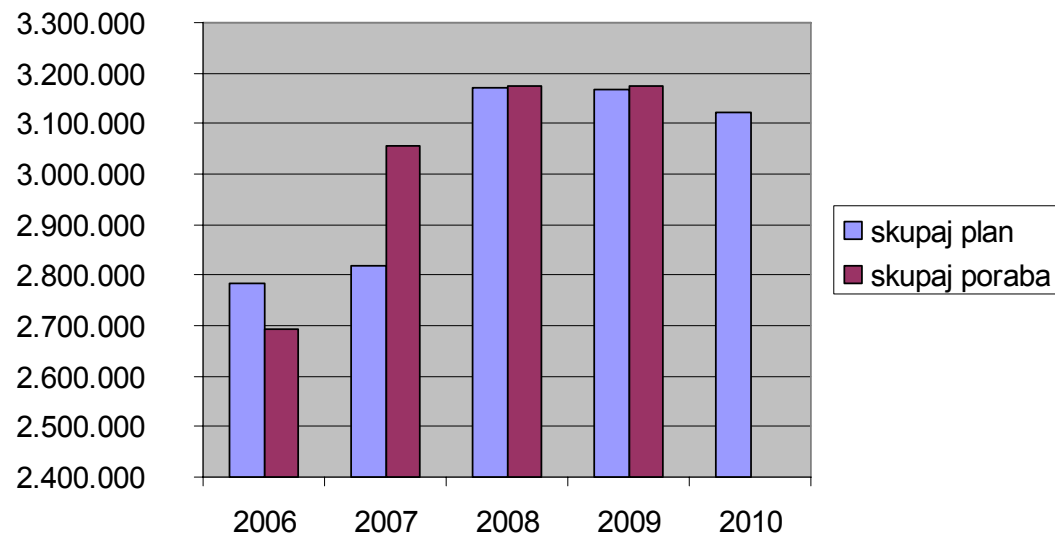
- Učinkovito ohranjanje narave v zavarovanih območjih z upravljavskimi načrti in drugimi ukrepi;
- Povečanje deleža zavarovanih območij do I. 2014 za 10 %, kar pomeni 22 % površine Slovenije;
- Povečanje vlaganj v parkovno in drugo podobno infrastrukturo;
- Programsko in operativno povezovanje upravljavcev v smislu racionalizacije in operativne učinkovitosti;
- Vzpostavitev centralne enote za zavarovana območja;
- Postopna kadrovska okrepitev;
- Nadaljnji razvoj koncesijskega upravljanja parkov.

Finančni vidik upravljanja zavarovanih območij – I.

3,5 mio EUR I. 2010

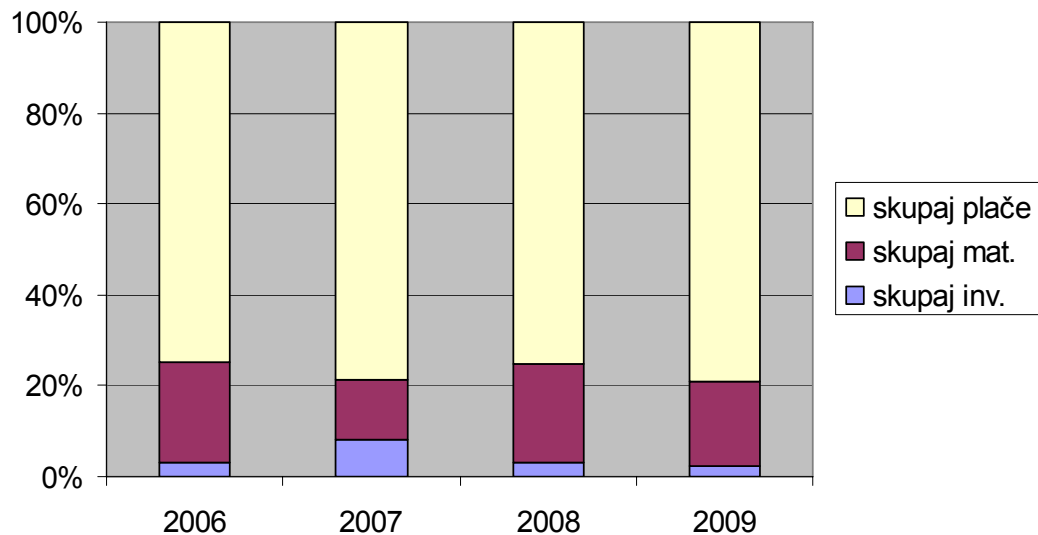

Graf 1: Delež MOP v proračunu RS in delež parkov v proračunu MOP

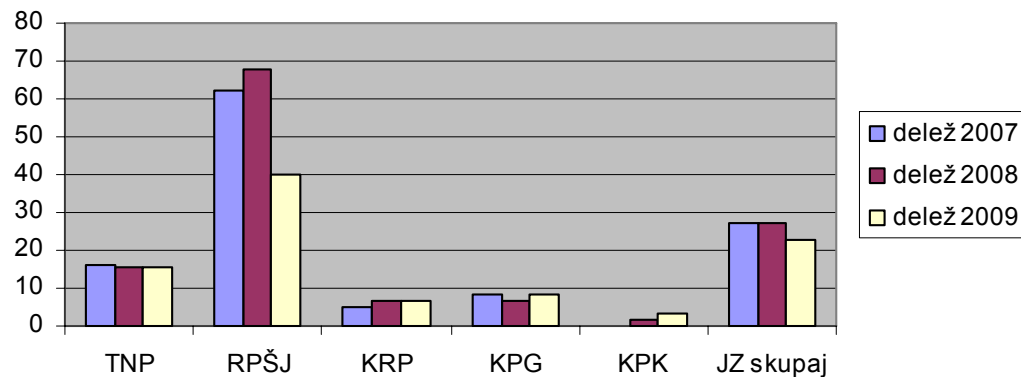
Graf 2: Plan in poraba od I. 2006 za TNP, KRP, RPŠJ, KPG in KPK

Finančni vidik upravljanja zavarovanih območij – II.

Graf 3: Struktura porabe proračunskih sredstev vseh javnih zavodov

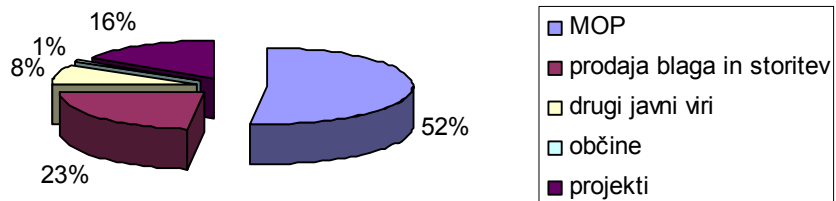
Prodaja blaga in storitev v %

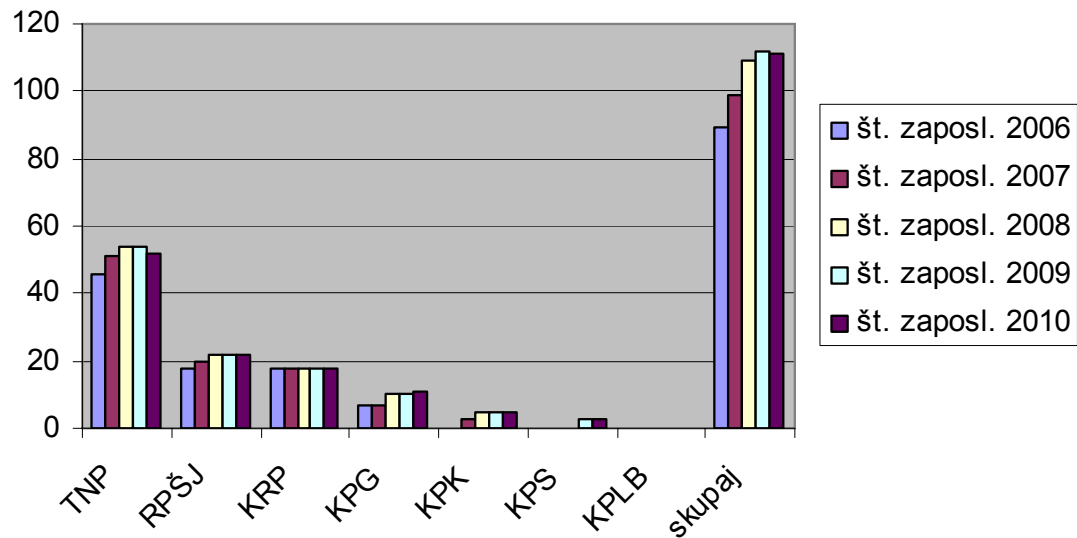
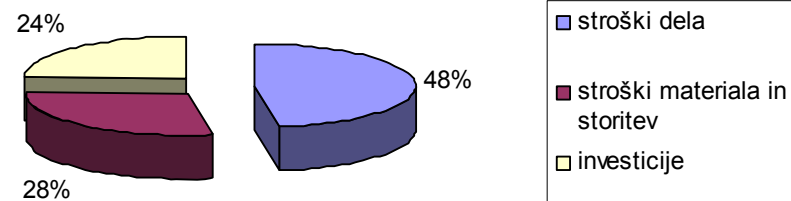
Graf 4: Delež lastnih prihodkov po zavodih

Finančni vidik upravljanja zavarovanih območij – III.

JZ skupaj - prihodki v I. 2009

JZ skupaj - odhodki v I. 2009

Nekaj primerjav s tujino – I.

- večina evr. držav decentraliziran sistem zavarovanih območij kot v Sloveniji
- Avstrija / Nemčija / Slovenija –
površina na zaposlenega 1030ha / 950 ha / 1530 ha
javna sredstva na ha 94 € /do 342 € / 20 €
možni drugi viri sredstev da / da / da
sveti parkov da / da / da
združenja parkov da / da / ne

Nekaj primerjav s tujino – II.

Narodni parki v ZDA

- 1 \$ davkoplachevalskega denarja generira 4 \$ dodatnih ekonomskih koristi prek turizma in privatnega sektorja
- NP Rocky Mountain v Koloradu – letni prispevek zvezne države 15,8 mio \$ generira 193 mio \$ izdatkov obiskovalcev
- 5 mio ur prostovoljnega dela – ocenjena vrednost 100 mio \$
- 12 x več posrednih zaposlitev kot neposrednih v parkih
- Centraliziran sistem, zadnja analiza pokazala težave

Glavne ugotovitve analize

- Zaostajanje za nacionalnimi in globalnimi cilji
- Zniževanje proračunskih sredstev
- Zaostanki pri pripravi načrtov upravljanja
- Težave pri zagotavljanju celovitega sistema naravovarstvenega nadzora
- Premalo sodelovanja z drugimi resorji in lokalnimi skupnostmi
- Premalo izkoriščen razvojni potencial zavarovanih območij
- Premalo izkoriščen potencial svetov in strokovnih svetov
- Izguba sredstev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov
- Težave pri pridobivanju projektnih sredstev
- Težave pri prodaji blaga in storitev
- Razlike v pripravi programov dela in poročil

Obveznosti iz Analize o delovanju javnih zavodov s predlogi izboljšav I.

- I. Na MOP večja podpora upravljavcem. Kadrovskih kapacitet za upravljanje ZO se ne zmanjšuje.
- II. Upravljalci ZO na državni ravni se ob podpori MOP najkasneje do konca I. 2012 povežejo v zvezo ali združenje upravljavcev ZO. Ohranitev samostojnosti, a več sodelovanje, zlasti pri skupnem nastopanju, izmenjavi izkušenj ter znanj in medsebojni pomoči. Poskrbi se za večjo transparentnost upravljanja ZO na ravni posameznih območij in celotnega sistema.
- III. Najkasneje **do 30.9.2013** pristojno ministrstvo in upravljavci ZO v sodelovanju z drugimi ključnimi deležniki pripravijo **petletno strategijo upravljanja ZO** na državni ravni s sistemom kazalnikov učinkovitosti delovanja.
- IV. Upravljalci ZO do 31.12.2011 pripravijo **pregled izvedenih ukrepov racionalizacije ter predlog dodatnih ukrepov**.
- V. Upravljalci ZO se seznanijo z orodjem ZRSVN za spremljanje izvajanja nalog in do **31.12.2011** v sodelovanju z MOP **oblikujejo predlog enotne uporabe tega orodja** v sistemu upravljanja ZO.

Obveznosti iz Analize o delovanju javnih zavodov s predlogi izboljšav II.

- VI. Upravljanje z ZO je treba razvijati v smeri **ključnega instrumenta za doseganje zgledega ohranjanja narave in trajnostnega razvoja v ZO.**
- VII. Na ravni Vlade RS se v okviru progr. proračuna prednostno podpira **finančno ter vsebinsko sodelovanje področja upravljanja ZO z drugimi področji**, zlasti s kmetijstvom, turizmom, regionalnim razvojem in lokalno samoupravo, kulturno dediščino, podjetništvo.
- VIII. **Nadaljuje se z ustanovitvijo RP KSA in KP RP ter ustanavljanjem novih ZO** glede na strokovna naravovarstvena izhodišča in doseženo soglasje z lokalnimi skupnostmi.
- IX. **Do 30.11.2011 MOP pripravi interni program ustanavljanja novih ZO do I. 2014.** V primeru ustanavljanja manjših ZO se kot možnost upravljanja prednostno prouči možnost, da upravljanje tega območja prevzame najbližji obstoječi upravljavec ZO.

VELIKO predlogov izboljšav – vprašanje izvedbe

- J. Kus Veenvliet in A. Sovinc: **Program dela Konvencije o biološki raznovrstnosti za zavarovana območja**, MOP 2011.
- A. Sovinc idr.: **Oblikovanje učinkovitega sistema zavarovanih območij v Sloveniji**. CRP 2008-2013. Koper 2010.
- **Učinkovitost upravljanja zavarovanih območij v Sloveniji**, Končno poročilo RAPPAM analize, 2009
- D. Plut idr.: **Trajnostni razvoj varovanih območij – celostni pristop in aktivna vloga države**, CRP, Ljubljana 2008.
- Ministrstva
- Občine
- drugi nosilci javnih služb
- NVO...

RAZLIKE SO, A SKUPNE POTI TUDI

Osnova dobrega delovanja navzven so dobri odnosi navznoter.

Povezanost parkov - skupni cilji in aktivnosti, konstruktiven pristop:

- predstavitev dosežkov
- iskanje dodatnih sredstev
- poenotenje pristopov
- prioritarno delovanje – VARSTVO NARAVE
- boljše sodelovanje navzven

Ustanovitev Društva narodnih parkov Avstrije

10. 10. 2011

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Podporniki nemške zveze parkov

Pogled naprej - marljivo delo, a jasne prioritete in konkretni rezultati

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Foto: STO, Bobo

Foto: STO, B. Kladnik